

Smålighetens grenaderer

Under overskriften "Oppreisning til landsforræderne?" har en av smålighetens grenaderer, Olav Trygve Storvik, et innlegg i Aftenpostens morgen-nummer 7. juli. Det som forarger herr Storvik, er at det i Finland muligens blir satt opp en minnestein med påskriften "Til minne om de 198 norske krigsfrivillige som falt i Fortsettelseskrigen 1941-44".

Et av de finurlige argumenter Storvik benytter, er at all den stund disse krigsfrivillige sto under tysk kommando, kunne de like gjerne ha vært satt inn på et annet frontavsnitt. Men tiltross for dette storvikske krumspring står visse ting urokkelig fast: De nevnte 198 mann *meldte seg til innsats i Finland, de kom til innsats i Finland og de falt i Finland*. Selv ikke de mest utpekerte jøssingargumenter kan forandre på det. Det må også være lov å spørre Storvik om hvordan nordmenn med utgangspunkt i Norge skulle kunne komme finnene til hjelp på annen måte under krigen.

Et annet av Storviks argumenter er at riktignok kjempet disse folk for Finlands frihet og mot bolsjevismen, men samtidig også for "den tyske fascismen". Noenlunde det samme kan imidlertid også sies om dem som kjempet på den andre siden. De kjempet for ting de trodde på og mot den tyske nasjonalsosialismen, men har i virkeligheten et stort medansvar for at bolsjevismen har undertrykket hele Øst-Europa og mange andre land inntil for få år siden. De kunne ikke unngå å være seg fullt bevisst at de sto på bolsjevismens side. Hele forskjellen er at våre frontkjempere anså bolsjevismen som en større fare enn den tyske nasjonalsosialismen, mens de på alliert side foretrakk bolsjevismen og kjempet på samme side som den. Hvilken av disse vurderinger som var den riktige, vil det kunne strides om ennå i lange tider.

Gamle marsjer

Redaksjonen har fått tilsendt Erik Hammer er produsent og en kassett med tyske marsjer til antyder å kunne levere for uttalelse. Vi har spilt den av og produksjonskostnadene. minnesstrevsomme utmarsjer og Henv.: glade leirraftner. Overspillingen Odd Erik Hammer er foretatt fra originale 78 plater Konnerudgt. 28 og kvaliteten er noe ujevn. Odd 3045 Drammen

HAT som politisk beslutningsgrunnlag

Av Hans Olavsén

Ved gjentatte gjennomlesninger av Hans Fredrik Dahls annen Quislingbok blir jeg stadig mer forundret over hvilke sammenhenger denne historikeren greier å finne mønsteret i. Et av disse mønstre er hva som skjedde da Quisling etter innsettelsen som ministerpresident i februar 1942 forsøkte å få i stand en fredsavtale med Tyskland. Denne avtale skulle innebære at Norge igjen ble en suveren stat, at nordmenn igjen ble herrer i eget hus og at vi ville bli kvitt Reichskommisariatet.

Dahl forteller at Quislings forslag ble mottatt med en viss skepsis på ledende tysk hold, men ikke verre enn at en så viktig og Hitler meget nærstående mann som Lammers overfor det tyske utenriksdepartement antydet at Hitler kunne tenkes å gå med på at Norge fikk den samme status som Slovakia og Kroatia. Begge disse land var selvstendige stater med vidtgående autonomi vis-a-vis Tyskland. I tilfelle ville Reichskommisariat bli avviklet og erstattet med en diplomatisk representasjon i Norge. En slik løsning ville ha betydd et vesentlig skritt i retning av større frihet for vårt folk.

Det ble imidlertid ikke noe av denne løsningen. Terboven anga

i april 1942 kirke- og læreraksjonene som grunn for det. Han var sikkert meget takknemlig for den hjelp hjemmefrontledelsen her ga ham. Den og Reichskommisar hadde så avgjort felles interesser i denne som i flere andre saker. Terboven ønsket ikke å trekke seg tilbake fra sin maktposisjon i Norge, og hjemmefrontledelsen var imot alt som kunne styrke Nasjonal Samlings stilling i landet. Hjemmefrontledelsen foretrakk faktisk et tysk styre fremfor at NS skulle sitte med tøylene, og så ingen hensikt i å forhandle seg til større uavhengighet av tyskerne. Et av argumentene mot en fredsslutning var at Quisling da kunne mobilisere norske mannskaper og sette dem inn på tysk side. Argumentet er helt ute i tåken. Man måtte da vel innse at om tyskerne ønsket seg norske tropper på sin side, da ville disse tropper bli innkalt uten antydning til fredsavtale. Hvilke styrker som skulle settes inn på frontene, var det ikke i noe tilfelle Quisling som bestemte.

Men hvordan nå dette var eller ikke var, så var det ganske andre grunner som ble angitt for å sette kirke- og læreraksjonene i gang. Det het at man ville forhindre en "nazifisering av ungdommen". Hadde man brydd seg med å undersøke saken nærmere,

ville man ha funnet ut at den nasjonale ungdomstjenesten baserte seg på oppdragelsesprinsipper som minst nitti prosent av den norske befolkning ville ha godtatt om de hadde kjent til dem. Og hadde det vært elementer i oppdragelsen som man ikke likte, ville det vært fullt mulig å forhandle med NS-myndighetene om saken. Faktum er at NS Ungdomsfylking, som hadde svært mange av sine mannlige ledere ved fronten, bare ville vært takknemlig om prester og lærere hadde sagt seg villige til å delta i ledelsen av ungdommen. I stedet tegnet prestenes og lærernes ledere opp et skrekkbilde som lite hadde med virkeligheten å gjøre, men som skremte gangsynt av et stort antall norske foreldre. Dette skrekkbildet kostet det norske folk en meget friere stilling under de siste tre år av okkupasjonen.

Ofte kan man lure på om hjemmefrontledelsen i det hele tatt hadde noe klart bilde av hva de kunne oppnå med sine aksjoner. For det meste førte ikke disse aksjoner til annet enn vanskeligheter og ubehag for mange mennesker. Politisk sett gikk det ofte fullstendig over stokk og stein. Det er i det hele tatt en påfallende forskjell mellom hjemmefrontledelsens innsats og Quisling - (Forts. side 6)

Om oppreisning for "landsforrædere"

Av Willy Blach

I Aftenposten onsdag, den 7. juli d.å., kom jeg tilfeldigvis til å lese en artikkel med fete overskrifter, skrevet av Olav Trygve Storvik.

Det er med undring jeg fastslår at denne Storvik sitter i et glasshus ved at avishuset Aftenposten i tidsrummet 1940-45 samarbeidet med den tyske Wehrmacht om publikasjoner til okkupantens soldater i Norge.

Jeg fastslår at frontkjempere ikke søkte seg inn i organisasjo-

nen SS. Denne Storvik må ikke bombatisk erklære at Waffen-SS var en krigsfor-brytersk kampavdeling. Waffen-SS var underlagt den tyske Wehrmacht. Både Konrad Adenauer og sosialistlederen Schumacher fastslo etter at Forbundsrepublikken ble opprettet 1949, at soldater fra Waffen-SS var jamnstilt med Wehrmacht soldatene.

Den norske Legion som ble oppsatt i juli 1941 var en norsk militær avdeling under norsk befal. At Legionen ble liggende i skyttergraver foran Leningrad i

tyske uniformer var for å legitimere at avdelingen var beskyttet av Genfer-konvensjonen av 22.8. 1864 og Haag konvensjonen av 1907.

Denne Storvik fastslår at det var tilfældigheter at nordmenn havnet i Kiestinki området i Russisk Karelen. Det er løgn.

Høsten 1942 kom et norsk Skijegerkompani til Kuusamo i Finland og årskiftet 1943-44 ble den forsterket til en liten bataljon med norsk befal.

Jeg skal gi et eksempel på at nordmenn ikke var "nikkedukker" for tyskerne. Da regiment "Norge" ble satt opp sommeren 1943 i Auerbach/Grafenwöhr, trakk 200 nordmenn seg ut og forlangte dimittering og forflytning til skijegerkompaniet i Fin-

land. Disse nordmenn hadde tilhørt Legionen som ble oppløst i mai 1943. Sakens kjerne var fra juli 1941 å kjempe mot "bolsjevismen". Det innbefattet også Finlands Fortsettelseskrig. På vektskålen lå disse nordmenns liv som garanti. Ved en eventuell tysk seier skulle vi få beholde et fritt fedreland. Det hadde intet med fascisme å gjøre og det ble aldri drevet propaganda for *germanske SS eller fascisme*.

Undertegnede var en av dem fra Auerbach/Grafenwöhr som i 1943 med Legionen som bakgrunn og ved skjebnens tilfældigheter unnslopp tragedien 25.-27. juli 1944 i Karelens dype skoger.

Det er ubegripelig at en mann ved navn Storvik, 49 år etter

slaget fremdeles drives av "hatet og hevne oppgjør fra 8. mai 1945". Om en gravsten blir satt opp på en statlig finsk kirkegård eller i de dype finske skoger, hva har så det med "norsk statsbesøk" i Finland å gjøre?

Stenen skal være et uttrykk for å minnes unge menn som var villig til å ofre sitt liv for en idé de trodde var riktig. Disse falske unge menn hadde intet kjennskap til den forbryterske delen av det tredje rike.

Kanskje vil engang i fremtiden historien om Norges okkupasjon bli skrevet slik den virkelig fortonet seg i årene 1940-45 så ikke hatet og hevne menn av 8. mai 1945, skal bli stående som "Seierherrens bevis".

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Kontortid: Tirsdag og onsdag kl. 11-15.

Postadresse: POSTBOKS 924 SENTRUM, 0104 OSLO.

Kontoradresse: ENERHAUGSPlassen 4, OSLO. TLF. 22 19 06 71.